C/2025/6668

2025.12.11.

Bejegyzés iránti kérelem közzététele az (EU) 2024/1143 európai parlamenti és tanácsi rendelet 15. cikkének (4) bekezdése alapján

(C/2025/6668)

E közzétételt követően bármely tagállam vagy harmadik ország hatósága, vagy bármely olyan, harmadik országban lakóhellyel rendelkező, illetve letelepedett természetes vagy jogi személy, akinek, illetve amelynek ahhoz jogos érdeke fűződik, felszólalást nyújthat be a Bizottsághoz a közzététel időpontjától számított három hónapon belül az (EU) 2024/1143európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. cikkével [1] összhangban.

EGYSÉGES DOKUMENTUM

Mezőgazdasági termékek eredetmegjelölései és földrajzi jelzései

„Sapin de Noël du Morvan”

EU-szám: PGI-FR-03379 – 2024.12.16.

1. **Elnevezés(ek)**

„Sapin de Noël du Morvan”

2. **A földrajzi árujelző típusa**

OEM ☐ OFJ ☒

3. **Az ország, amelyhez a meghatározott földrajzi terület tartozik**

Franciaország

4. **A mezőgazdasági termék leírása**

4.1. *A mezőgazdasági termék besorolása a Kombinált Nómenklatúra megfelelő vámtarifaszáma és alszáma szerint, az (EU) 2024/1143 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban*

06 – ÉLŐ FÁK ÉS MÁS NÖVÉNYEK; HAGYMÁK, GUMÓK, GYÖKEREK ÉS HASONLÓK; VÁGOTT VIRÁGOK ÉS DÍSZÍTŐ LOMBOZAT

0604 – Díszítés vagy csokorkészítés céljára szolgáló lombozat, ág és más növényi rész, virág vagy bimbó nélkül és fű, moha és zuzmó, mindezek frissen, szárítva, fehérítve, festve, impregnálva vagy más módon kikészítve

4.2. *A bejegyzett elnevezéssel jelölt mezőgazdasági termék leírása*

A „Sapin de Noël du Morvan” vágott vagy cserepes díszfa, amelyet a karácsonyi időszakban a fogyasztók hagyományosan otthonaik díszítésére használnak.

A „Sapin de Noël du Morvan” vágva vagy cserépben kapható. Az alábbi fajokból származik:

— *Abies nordmanniana* (Nordmann-jegenyefenyő),

— *Abies procera (syn. nobilis)* (nemes jegenyefenyő),

— *Picea abies* (közönséges lucfenyő).

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1143 rendelete (2024. április 11.) a borokra, a szeszes italokra és a mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi árujelzőkről, valamint a hagyományos különleges termékekről és a mezőgazdasági termékek minőségére utaló választható kifejezésekről, az 1308/2013/EU, az (EU) 2019/787 és az (EU) 2019/1753 rendelet módosításáról, továbbá az 1151/2012/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1143, 2024.4.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

A „Sapin de Noël du Morvan” esztétikai kritériumai a következők:

— kiegyensúlyozott és szimmetrikus tartás,

— szabályos, tömött ágak,

— a fenyőtű a lucfenyők és a Nordmann-jegenyefenyők esetében „mélyzöld”, a nemes jegenyefenyők esetében pedig „kékeszöld” színű,

— a késői kivágásból vagy kiásásból adódó jó eltarthatóság.

A kivágott karácsonyfák mérete 40 cm és 15 m között, a cserepes fák esetében pedig 60 cm és 2 m között van.

A földlabdás, illetve a műhóval borított vagy színezőanyaggal kezelt fák nem megengedettek.

Az esztétikai kritériumok meghatározása

A 40 cm és 3 méter közötti „Sapin de Noël du Morvan” a következő jellemzőkkel rendelkezik:

Kritérium	Célérték
Szín	A fa egészén konzisztens
Alak	A szélesség és a magasság aránya 0,5 és 1 között van
Tömöttség	Az ágörvek és szártagok eloszlása egyenletes a fa teljes magasságában, és elegendő a megfelelő tömöttség biztosításához.
Fatörzs	Egyetlen törzs a fa közepén
Csúcshajtás	Egyenes csúcshajtás [a felső szakaszon], bár lehet hajlott vagy szabálytalan, feltéve, hogy a függőlegeshez képest a görbület nem haladja meg a 20°-ot. Hosszúsága a legfelső ágörv oldalhajtásainak hosszától ennek kétszereséig terjed.
Szimmetria	Általában szimmetrikus megjelenés a törzs körül eloszló ágakkal Minden egyes ágörvnek legalább 4 azonos hosszúságú ága van, kivéve, ha több köztes ág ugyanezt a [vizuális] hatást biztosítja

A 3 méter és 15 méter közötti fák esetében a „Sapin de Noël du Morvan” a következő jellemzőkkel rendelkezik:

Kritérium	Célérték
Szín	A fa egészén konzisztens
Alak	A szélesség és a magasság aránya 0,4 és 0,9 között van
Tömöttség	Az ágörvek és szártagok eloszlása egyenletes a fa teljes magasságában, és elegendő a megfelelő tömöttség biztosításához.
Fatörzs	Egyetlen törzs a fa közepén
Szimmetria	Általában szimmetrikus megjelenés a törzs körül eloszló ágakkal

A „Sapin de Noël du Morvan” egy helyen tartalmazhat csekély mértékű károsodást, illetve egyetlen kisebb hibát.

A károsodás és a hibák súlyos vagy kisebb jelentőségűként való besorolása az alábbiakban található.

A 40 cm és 3 méter közötti „Sapin de Noël du Morvan” esetében:

Kritérium	Hiba vagy károsodás	Jelentős vagy csekély
Az ágakon zuzmó és/vagy moha található	károsodás	csekély
A tűk elhelyezkedése nem szabályos	károsodás	csekély
Néhány ág letört vagy elszáradt	károsodás	jelentős
Alganyomok, illetve rovarok vagy állatok által okozott kisebb károsodások jelenléte	károsodás	csekély
Az ágak és szárcsomók szabályos eloszlásának biztosítása érdekében a szártagok nem haladhatják meg az előző évi növekedés hosszának kétszeresét.	hiba	jelentős
A fa színe nem konzisztens	hiba	csekély
A szélesség és a magasság aránya 1 és 1,33 vagy 0,3 és 0,5 közötti	hiba	csekély
Több fatörzs jelenléte	hiba	jelentős
A csúcshajtás dőlésszöge a függőlegeshez képest 20°-nál nagyobb	hiba	jelentős
A csúcshajtás nem felel meg a hosszúsági követelménynek	hiba	csekély
A fa nem szimmetrikus, ágörvenként kevesebb mint négy ága van, és nincs elegendő internodális ág a hiba elrejtéséhez.	hiba	jelentős

A 3 m és 15 méter közötti „Sapin de Noël du Morvan” esetében:

Kritérium	Hiba vagy károsodás	Jelentős vagy csekély
A fa színe nem konzisztens	hiba	csekély
A szélesség és a magasság aránya nem 0,4 és 0,9 között van	hiba	jelentős
Több fatörzs jelenléte	hiba	jelentős
Az ágörvek és szártagok eloszlása nem egyenletes a fa egész magasságában, és nem elegendő a megfelelő tömöttség biztosításához.	hiba	jelentős
A fa általános megjelenése nem szimmetrikus, és az ágak nem megfelelően oszlanak meg a törzs körül.	hiba	jelentős
Néhány ág a kivágás és a szállítás következtében törött	károsodás	csekély

4.3. *A takarmányok beszerzésére vonatkozó eltérések (kizárólag oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott állati eredetű termékek esetében) és a nyersanyagok beszerzésére vonatkozó korlátozások (kizárólag oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott feldolgozott termékek esetében)*

—

4.4. *Az előállítás azon műveletei, amelyeket a meghatározott földrajzi területen kell elvégezni*

Az OFJ címkével ellátott karácsonyfák termesztésére (ültetés, gondozás, jelölés, kivágás vagy kiásás) az OFJ földrajzi területén kerül sor.

4.5. *A bejegyzett elnevezést viselő termék csomagolására, szeletelésére, aprítására stb. vonatkozó külön szabályok*

A csomagolást a földrajzi területen kell végezni annak érdekében, hogy a szállítás során elkerülhető legyen a termék károsodása, és ezáltal a termék állapota sértetlen maradjon. A csomagolás lehetővé teszi az ágak elrendezését a törzs körül, megakadályozva, hogy azok a szállítás során összeakadjanak és megrongálódjanak (törés, tűveszteség).

4.6. *A bejegyzett elnevezést viselő termék jelölésére vonatkozó külön szabályok*

A Sapins de Noël du Morvan címke jelölése a következőket tartalmazza:

— hivatkozás a „Sapin de Noël du Morvan” OFJ-re,

— az Excellence Végétale kiválósági szervezet elérhetőségei,

— a forgalomba hozott fajok neve (közönséges és latin név)

— a termesztő azonosító adatai,

— a fa magassága.

5. **A földrajzi terület tömör meghatározása**

A következő megyék települései:

Côte-d'Or

Aisy-sous-Thil, Bard-le-Régulier, Blanot, Brazey-en-Morvan, Champeau-en-Morvan, Dompierre-en-Morvan, Juillenay, Lacour-d'Arcenay, Liernais, Ménessaire, Molphey, (La) Motte-Ternant, Montigny-Saint-Barthemy, Montlay-en-Auxois, Précy-sous-Thil, (La) Roche-en-Brenil, Rouvray, Saint-Andeux, Saint-Didier, Saint-Germain de Modéon, Saint-Martin-de-la-Mer, Saulieu, Savilly, Sincey-les-Rouvray, Thoisy-la-Berchère, Vianges, Vic-sous-Thil, Villargoix and Villiers-en-Morvan.

Nièvre

Alligny-en-Morvan, Arleuf, Avrée, Bazoches, Blismes, Brassy, Cervon, Chalaux, Château-Chinon (Campagne), Château-Chinon (Ville), Châtin, Chaumard, Chiddes, Corancy, Dommartin, Dun-les-Places, Dun-sur-Grandry, Empury, Fâchin, Fléty, Gâcogne, Gien-sur-Cure, Glux-en-Glenne, Gouloux, Larochemillay, Lavault-de-Frétoy, Lormes, Luzy, Marigny-l'Église, Mhère, Millay, Montigny-en-Morvan, Montreuillon, Montsauche-les-Settons, Moulins-Engilbert, Mouron-sur-Yonne, Moux-en-Morvan, Onlay, Ouroux-en-Morvan, Planchez, Poil, Pouques-Lormes, Préporché, Saint-Agnan, Saint-André-en-Morvan, Saint-Brisson, Saint-Hilaire-en-Morvan, Saint-Honoré-Les-Bains, Saint-Léger-de-Fougeret, Saint-Martin-du-Puy, Saint-Péreuse, Sémelay, Sermages, Vauclaix and Villapourçon.

Saône-et-Loire

Anost, Autun, Barnay, Brion, Broye, (La) Celle-en-Morvan, (La) Chapelle-Sous-Uchon, Charbonnat, Chissey en Morvan, (La) Comelle, Cussy en Morvan, Dettey, Étang-sur-Arroux, (La) Grande-Verrière, Laizy, Lucenay-l'Évêque, Mesvres, (La) Petite-Verrière, Roussillon-en-Morvan, Saint-Didier-sur-Arroux, Saint-Léger-sous-Beuvray, Saint-Nizier-sur-Arroux, Saint-Prix, Sommant, (La) Tagnière, Thil-sur-Arroux and Uchon.

Yonne

Avallon, Beauvilliers, Bussières, Chastellux-sur-Cure, Cussy-les-Forges, Domecy-sur-Cure, Island, Magny, Pontaubert, Quarré-les-Tombes, Saint-Brancher, Saint-Germain-des-Champs, Saint-Léger-Vauban and Sainte-Magnance.

6. **Kapcsolat a földrajzi területtel**

Természeti tényezők

A „Sapin de Noël du Morvan” földrajzi területével való kapcsolat a területhez kapcsolódó meghatározott minőségen alapul

A „Sapin de Noël du Morvan” földrajzi területének körülhatárolása a talajhoz, az éghajlathoz és a történelemhez kapcsolódó kritériumokon alapul. A terület a Francia-középhegység északi csücskét alkotó Morvan-hegység gránitmasszívuma. A régió tengerszint feletti magassága fokozatosan emelkedik északról délre haladva, ahol a Morvan legmagasabb pontja, az Haut Folin eléri a 901 méter magasságot. Az átlagos tengerszint feletti magasság 600 méter.

A jelenlegi talajtakaró a gránitos homokon kialakuló savanyú barna talajhoz köthető. Ez a talajfajta mezőgazdasági szempontból sekélynek mondható, és a következő jellemzőkkel rendelkezik:

— vályogos-agyagos-homokos textúra,

— savas, pH-érték: 4–5,

— kémiai szempontból jelentős a foszforsav és kationok hiánya,

— magas felületi kationcsere-kapacitás (20 mg/100 g), amely a mélység növekedésével gyorsan, a homokos szinten alig néhány milliekvivalensre csökken,

— a talaj víztartaléka >1 mm víz 1 cm talajban.

A Morvanra „hosszú és zord tél, késő tavasz és forró, de rövid nyár" jellemző (Sirugue, 2008, *Le Morvan, inventaire cartographique des paysages et du patrimoine naturel* [A Morvan-hegység: A táj és a természeti örökség feltérképezése]). Az egyes évek között jelentős eltérések vannak. Az esővíz mennyisége bőséges, és mérsékelt hőmérséklet és gyakori fagyok veszélye kísér.

A Morvan-hegységben a csapadék mennyisége egyik évről a másikra akár kétszeresére is nőhet. Mivel a Morvan az első olyan magas terület, amely az Atlanti-óceán felől érkező felhők útjában áll, évente átlagosan 1 000 mm csapadékot kap 200 nap alatt.

A csapadék a tengerszint feletti magasság emelkedésével nő: 300 és 400 méter közötti tengerszint feletti magasságon átlagosan évi 800 mm/év, míg 900 méter felett meghaladja az 1 600 mm/év mennyiséget is. Szezonális eloszlása szintén jellegzetes: márciustól októberig szárazabb, novembertől februárig pedig nedvesebb időjárás jellemzi.

Az átlaghőmérséklet a tengeri hatások miatt enyhe. Télen –2 °C-tól +4 °C-ig, nyáron pedig +10 °C-tól +25 °C-ig terjed. Ezek az átlagértékek azonban széles tartományokat takarnak, a hőmérsékletingadozás egy nap alatt akár 20 °C-nál is nagyobb lehet. A fagy néha intenzív és meglehetősen gyakori, évente átlagosan 100 napon is fagy. Nem szokatlan, hogy augusztusban a völgyek alján valamivel fagyáspont alatti hőmérsékletet rögzítenek.

Emberi tényezők

A „karácsonyfa" fogalma történelmileg a protestáns kultúrából ered, különösen Németországból és Skandináviából, ahol már a 16. században elterjedt volt. Franciaországban a második világháborút és a német megszállást követően alakult ki a hagyomány, különösen Párizsban. A fővárossal a folyami közlekedés révén fennálló szoros kereskedelmi kapcsolatai révén a Morvan vidéke kihasználta ezt a fatermesztésre irányuló új keresletet a mezőgazdaság számára egyéb tekintetben megpróbáltatást jelentő időszakban. Az erdők kiirtásából származó lucfenyőket a párizsi piacra szállították.

Gyorsan nőtt a kereslet, amelyet az erdőirtásból származó fák mennyisége már nem tudott kielégíteni. Az általunk ma ismert karácsonyfák termesztése ekkor kezdődött, és gyors fejlődésen ment át. Egyre több erdőparcella tulajdonosa élt a lehetőséggel, vagy más bevételi források kiegészítéseként, vagy főtevékenység formájában. A morvani mezőgazdasági termelők is diverzifikálták tevékenységüket, és karácsonyfákat kezdtek termeszteni legnehezebben megművelhető mezőgazdasági parcelláikon, amelyek alkalmasak voltak a karácsonyfa termesztésére.

A termelők olykor akár öt nemzedéken keresztül fokozatosan fejlesztették a termesztési technikákat. Fokozatosan valódi szakismeret alakult ki, amelyet a termesztők továbbadtak az utódaiknak. A karácsonyfák termesztésének valamennyi szakaszára a Morvan-hegységben kerül sor, az ültetéstől kezdve. Egyes faiskolák fiatal növények szaporítására is specializálódtak, bár a terület termelői számára a teljes önállóság továbbra sem lehetséges. Egy egész ágazat jött létre, és számos vállalkozás szerveződik a karácsonyfák termesztése köré (például fenyőfaállvány-gyártók, inputanyagok, gépek stb. előállítói).

A termék sajátosságai

A „Sapin de Noël du Morvan" jellemzői:

— kiegyensúlyozott, szimmetrikus tartás egyetlen, egyenes törzzsel,

— szabályos, tömött ágak; egyenes és arányos csúcshajtás,

— a fa egészére nézve konzisztens szín: – a lucfenyők és a Nordmann-jegenyefenyők esetében mélyzöld, a nemes jegenyefenyők esetében kékeszöld,

— a kivágás után jó eltarthatóság és tűmegtartás.

Ok-okozati összefüggés

A Morvan-hegység földrajzi elhelyezkedése, talaja és éghajlata ideális termesztési feltételeket biztosít a fák számára. A termelők közel egy évszázada termesztenek karácsonyfákat ezen a burgundiai gránitmasszívumban. Az általuk elsajátított know-how a földrajzi adottságokkal együtt kiváló minőségű fák termesztését teszi lehetővé. A termelők know-how-ját tükrözik a fák teljes élettartama alatt elvégzett metszési műveletek is: a dupla csúcsok eltávolítása, az alsó rész ritkítása, a tömöttség fokozása a fák oldalirányú metszése révén, vagy akár a hajtásválogatás. Emellett a termelő jól képzett szeme szükséges a fák egyedi jelöléssel történő kiválasztásához.

Tekintettel arra, hogy a Morvani Regionális Természetvédelmi Területen gazdálkodnak, a termelők számára a környezetbarát gyakorlatok alkalmazása is lényeges szempont. A Morvan-hegység ökoszisztémájának és különösen talajának megőrzése érdekében a földlabdás fák nem megengedettek. Ennek oka a Morvanban található talaj eltávolításának és elszegényedésének megelőzése. A földlabdás fák előállításához komposztot használnak. Ez a földrajzi környezet továbbá lehetővé teszi a rendkívül nagy fák termesztését. Ehhez kapcsolódóan külön tudás alakult ki a fák kezelésével kapcsolatban, ami a rendkívül nagy fák termesztésére szolgáló parcellák létrehozásához vezetett. Az évek során, illetve a vágás alkalmával a termelők kiválasztják azokat a fákat, amelyeket rendkívül nagyra növesztenek.

A viszonylag gyenge talajok miatt a fák mérsékelt ütemben növekednek. A termesztett fák egyenletes ágeloszlással, egymáshoz közel elhelyezkedő ágörvekkel rendelkeznek. A tömöttség a megfelelő metszési technikákkal fokozható. A „Sapins de Noël du Morvan” minősége különösen a fák télállóságának köszönhető.

A fagyállóság olyan akklimatizációs mechanizmus, amelyet a napok lerövidülése és az őszi hőmérséklet 5 °C alá csökkenése vált ki. Mindez még intenzívebbé válik, amikor a hőmérséklet éppen a fagypont alá esik. Ennek a jelenségnek nagymértékben kedveznek a Morvan-hegységre jellemző zord éghajlati viszonyok.

E körülmények arra késztetik a fákat, hogy nagyon korai szakaszban, a kivágás előtt nyugalmi állapotba kerüljenek. A nyugalmi állapot különösen kedvező hatással van a tűmegtartásra és hosszabb ideig érvényesülő színre. A fák késői kivágása vagy kiásása szintén hozzájárul a friss állapot fenntartásához.

Napjainkban a Morvan-hegység a legnagyobb termelő régió Franciaországban, összesen 1 500 hektárnyi ültetvénnyel. Évente körülbelül 1,2 millió karácsonyfát állít elő mintegy 100 termelő, akik figyelemre méltó know-how-t, valamint erőforrásaik egyesítésével egyedülálló szinergiát alakítottak ki.

Gazdasági szempontból ez a tevékenység alapvető fontosságú a hátrányos helyzetben lévő vidéki térség számára. A Sapin Expo karácsonyfa-kiállításra négyévente júniusban kerül sor Saulieu-ben. Mára elengedhetetlen találkozóvá nőtte ki magát a karácsonyfa-ágazat valamennyi szakemberének, Morvan térségéből és azon túl.

A „Sapin de Noël du Morvan” a régió erőteljes szimbólumává vált. A legreprezentatívabb párizsi helyszíneket, így például a Szenátus és a párizsi Opera épületét is Sapins de Noël du Morvan díszíti. A morvani karácsonyfa büszke nagyköveteként a természetes karácsonyfák franciaországi szövetsége (AFSNN) hosszú ideje minden évben egy Nordmann-fenyőt ajándékoz az Elysée-palota főudvarának díszítésére.

Hivatkozás a földrajzi árujelző termékleírásának közzétételére:

https://extranet.inao.gouv.fr/fichier/CDCSapinNoelMorvan-250702.pdf